

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

1. INTRODUCERE

1.1 Introducere generală

Evaluarea ad-hoc a Serviciului Public de Ocupare (SPO) reprezintă o componentă de bază a proiectului “Prima Evaluare Intermediară a Programului Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane (POS DRU). Rațiunea fundamentală a acestei evaluări ad-hoc o constituie o solicitare din partea Comitetului de Monitorizare a POS DRU făcută în reuniunea din 28 mai 2008 pentru o evaluare ad-hoc a AP 4 din program – “Modernizarea Serviciului Public de Ocupare”.

1.2 Axa Prioritară 4 POS DRU

Axa prioritară are drept scop creșterea calității și eficienței serviciilor furnizate de Serviciul Public de Ocupare în vederea:

- corelării ofertei cu cererea de forță de muncă;
- asigurării unei asistențe personalizate persoanelor în căutarea unui loc de muncă și acelor care aparțin grupurilor vulnerabile,
- creșterii nivelului de satisfacție al clienților și identificării mai bune a potențialului acestora;
- creșterii competențelor profesionale ale personalului implicat în furnizarea acestor servicii;
- îmbunătățirii cooperării SPO cu alte organizații active pe piața muncii, cu autoritățile publice locale și cu furnizorii de educație și de formare profesională, precum și furnizării unor servicii de consiliere profesională de înaltă calitate pentru dezvoltarea carierei.

Domeniile Majore de Intervenție ale AP 4 sunt:

- DMI 4.1. Întărirea capacității SPO pentru furnizarea serviciilor de ocupare;
- DMI 4.2. Formarea personalului propriu al SPO.

Primul, “Întărirea capacității SPO pentru furnizarea serviciilor de ocupare” (DMI 4.1), are următoarele obiective operaționale principale:

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

- Îmbunătățirea și diversificarea tipurilor de servicii furnizate clienților SPO;
- Îmbunătățirea procesului de monitorizare și de evaluare a impactului net al măsurilor active de ocupare;
- Îmbunătățirea capacității SPO de anticipare a schimbărilor de pe piața muncii.

Al doilea, “Formarea personalului propriu al SPO” (DMI 4.2), are următorul obiectiv operațional principal:

- Creșterea nivelului de competențe profesionale ale personalului propriu SPO.

1.3 Scopul și obiectivele evaluării

Obiectivul general al acestei componente, din cadrul primei Evaluări Intermediare a Programului Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane (POS DRU), „Evaluarea ad-hoc a modernizării SPO” este de a analiza calitatea, transparența, relevanța și eficiența serviciilor furnizate de SPO în contextul socio-economic actual, și modalitatea în care proiectele finanțate prin AP 4 contribuie la atingerea obiectivelor/indicatorilor stabiliți pentru AP 4. Obiectivele specifice ale evaluării, activitățile și rezultatele așteptate sunt precizate în Termenii de Referință pentru Evaluarea Intermediară, după cum este menționat mai jos.

Obiectivele specifice ale „Evaluării Ad-hoc a modernizării SPO” menționate în caietul de sarcini (CS) sunt următoarele:

„Furnizarea unei opinii independente și bine justificate cu privire la relevanța implementării AP 4 „Modernizarea Serviciului Public de Ocupare” față de cerințele pieței muncii în contextul socio-economic actual, prin realizarea unei evaluări ad-hoc”.

Rezultatul așteptat al acestei evaluări ad-hoc este un raport de evaluare.

1.4 Activitățile evaluării

În CS se precizează că evaluarea ad-hoc a „Modernizării SPO” se va axa pe șase activități esențiale, după cum urmează:

IIIa.1. Analiza măsurii în care proiectele finanțate prin AP 4 contribuie la atingerea obiectivelor/indicatorilor stabiliți pentru AP 4.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

IIIa.2. Analiza activităților stabilite prin DCI POS DRU față de nevoile grupului țintă în contextul socio-economic actual.

IIIa.3. Analiza tipurilor de servicii, a calității, relevanței și eficienței serviciilor furnizate de SPO în contextul socio-economic actual.

IIIa.4. Analiza comparativă a serviciilor furnizate de ANOFM față de serviciile similare furnizate de organizații din mediul privat.

IIIa.5 Analiza corelării ofertei de servicii furnizate de ANOFM cu cererea existentă pe piața muncii în contextul socio-economic actual.

IIIa.6. Analiza pregătirii profesionale și a existenței de competențe transferabile ale angajaților ANOFM.

1.5. Contextul pieței muncii

Deoarece activitățile evaluării au solicitat o axare pe SPO în contextul socio-economic actual, au fost elaborate caracteristicile generale ale pieței muncii, sectoarelor ocupării și factorilor socio-economici corelați acestora și s-a stabilit astfel contextul pentru activitățile de evaluare. Acest profil este prezentat în cadrul Anexei 1 și, în rezumat, este următorul:

Trăsăturile esențiale ale pieței românești a muncii între anii 2008-2010 sunt gradul scăzut de activitate și rata de ocupare scăzută, un șomaj în creștere cu rate relativ mai ridicate în rândul tinerilor și vârstnicilor. Piața muncii este, de asemenea, caracterizată de mărimea disproporționată a sectorului agricol și de ponderea relativ scăzută a sectorului de servicii. Reflectând șomajul ridicat, rata locurilor de muncă vacante s-a confruntat cu un declin; de asemenea, migrația internă rural-urban este limitată, în timp ce emigrația este ridicată. O anumită opoziție la ideea de utilizare a contractelor temporare de muncă și răspândirea muncii nedeclarate contribuie la inflexibilitatea de pe piața românească a muncii. Această răspândire a muncii nedeclarate este influențată de impozitele mari pe forța de muncă, procedurile de plată a impozitelor, mari consumatoare de timp și insuficienta încurajare a beneficiarilor de asistență socială să caute un loc un muncă. De asemenea, există o rată a sărăciei în creștere; grupurile cele mai vulnerabile sunt persoanele sărace, copiii, tinerii, populația de etnie rromă, persoanele care desfășoară activități independente în zonele urbane, persoanele sărace din zonele rurale și șomerii. Modelul de evoluție demografică pe termen

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

lung, o populație în proces de îmbătrânire, sugerează o presiune în continuă creștere asupra bugetului asigurării sociale. Contextul pieței muncii în care opera SPO la momentul realizării acestei evaluări era dominat de trecerea de la deficite în oferta de forță de muncă la supra-ofertă și șomaj în creștere.

1.6 Metodologie

Datele au fost colectate pentru evaluare printr-o serie de metode care au inclus analiza documentară, trecerea în revistă a datelor proiectelor, interviuri cu factori-cheie interesați, întâlniri de grup și sondaje. Detalii referitoare la metodele de colectare a datelor pentru fiecare întrebare de evaluare se regăsesc în Anexa 2 - Metodologia în formă tabelară¹.

1.6.1 Analiza documentară

Cercetarea documentară a fost inițiată pentru a oferi un fundament activităților de analiză și evaluare ulterioare. Aceasta a inclus analiza documentară, trecerea în revistă a statisticilor sau a altor surse relevante de cercetare. Principalele surse secundare utilizate au fost:

- Documente relevante ale POS DRU, incluzând PO, Documentul Cadru de Implementare și Manualul Operațional al Beneficiarului.
- Documente relevante ale SPO incluzând Rapoartele Anuale de activitate ale ANOFM pe 2008 și 2009, Legea 76/2002, Planurile de formare profesională pe 2009 și 2010 și alte informații disponibile pe pagina de internet a ANOFM; datele OI ANOFM privind proiectele finanțate în cadrul AP 4 POS DRU.
- Documente de politici naționale relevante, inclusiv Strategiile Naționale și Regionale de Ocupare a forței de muncă.
- Analiza datelor publicate privind proiectele contractate în cadrul AP4 POS DRU pe paginile de internet ale AM și OI ANOFM.
- Analiza SPO la nivelul UE; aceasta a inclus studii care au abordat aspecte legate de eficacitatea, eficiența și relevanța SPO în mai multe țări (de exemplu, Irlanda, Marea

¹ Anexa 2, tabelul A2.1

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

Britanie, Olanda, Franța, Danemarca). O sinteză a rezultatelor acestor studii este prezentată în Anexa 3 – Analiza SPO în UE.

1.6.2 Cercetarea la fața locului

S-a desfășurat o activitate intensă de cercetare la fața locului și o cercetare primară (constând în interviuri, întâlniri de grup și sondaje) împreună cu o gamă largă de factori interesați din cadrul SPO cât și cu reprezentanți ai altor agenții și organizații relevante dintr-o serie întreagă de regiuni ale României. Acest proces a presupus interviuri individuale (42), întâlniri de grup (3) cu actori interesați din interiorul și exteriorul SPO; un sondaj în rândul a o sută cincizeci și nouă de participanți la cursuri de formare și un sondaj în rândul a nouăsprezece proiecte contractate în cadrul AP 4 POS DRU². Detalii referitoare la principalele metode de cercetare la fața locului și participanți sunt oferite în Anexa 2- Metodologia³; o listă a tuturor organizațiilor participante este furnizată în cadrul Anexei 4 – Lista actorilor interesați consultați.

1.7 Abordarea evaluării

Abordarea evaluării s-a urmărit a fi una transparentă și participativă. Au fost solicitate părerile unei game largi de actori interesați interni și externi; scopurile evaluării au fost clar explicate tuturor participanților subliniindu-se faptul că evaluarea a reprezentat o oportunitate esențială de îmbunătățire a funcționării și de modernizare a SPO, evidențiind totodată și contribuția AP 4 POS DRU la acest proces. Această abordare s-a reflectat în modalitatea de organizare și gestionare a întâlnirilor de lucru și a interviurilor; listele de subiecte au fost distribuite în avans; a fost încurajată discuția deschisă, asigurându-se confidențialitatea întregului proces. Tuturor participanților li s-a dat ocazia de a formula recomandări care să vină în ajutorul procesului de modernizare a SPO și a contribuției AP 4 POS DRU.

² Evaluatorii doresc să mulțumească în mod deosebit pentru informațiile și asistența oferită de către personalul AM, ANOFM și OI ANOFM pe parcursul întregului proces de evaluare.

³ Anexa 2, tabelul A2.2

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

1.8 Definiții

În cuprinsul întregului raport se face referire la SPO ca fiind Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă (ANOFM) și unitățile sale teritoriale (la nivel regional, județean și local), cu excepția situațiilor în care se prevede altfel.

1.9 Structura raportului

Acest raport conține cinci capitole, astfel:

- Capitolul 1 – Introducerea reprezintă o privire generală asupra obiectivelor evaluării și a metodologiei.
- Capitolul 2 – Relevanța este analizată prin prisma a patru activități de evaluare, respectiv IIIa2, IIIa3, IIIa5 și IIIa6. Sunt prezentate rezultate pentru fiecare activitate de evaluare, urmate de un tabel cu concluzii și recomandări.
- Capitolul 3 – Eficiența este analizată prin prisma a două activități IIIa3/5 și IIIa4. Sunt prezentate rezultatele fiecărei activități de evaluare, împreună cu un tabel de concluzii și recomandări.
- Capitolul 4 – Eficacitatea este analizată prin prisma unei singure activități de evaluare, IIIa1. Sunt prezentate rezultatele privind contribuția proiectelor finanțate din AP 4 la obiectivele și indicatorii programului, precum și factorii asociați cu îndeplinirea obiectivelor la nivel de proiect. Concluziile și recomandările sunt apoi prezentate într-un format tabelar.
- Concluziile generale și recomandările privind SPO și proiectele POS DRU sunt prezentate în Capitolul 5.

Pentru toate recomandările făcute în raport este indicat un interval de timp (scurt/ mediu/ lung), în care acestea să fie implementate. În general, recomandările care urmează a fi implementate pe termen scurt ar trebui să fie implementate în trei luni de la finalizarea raportului. Recomandările pe termen mediu ar trebui să fie implementate în șase-nouă luni de la finalizarea raportului. Recomandările pe termen lung ar trebui implementate în termen de un an, deși în anumite cazuri "pe termen lung", poate ajunge la o perioadă de doi - trei ani (de exemplu, în cazul recomandărilor privind următoarea perioadă de programare a POSDRU).

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

Analiza datelor suplimentare, tabelele și chestionarele folosite în cadrul sondajului sunt incluse în Anexele 1-12.